

Arrest

nr. 314 477 van 9 oktober 2024
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat V. HENRION
Place de L'Université 16/4
1348 LOUVAIN-LA-NEUVE

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Congolese (D.R.C.) nationaliteit te zijn, op 29 april 2024 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 8 maart 2024 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 12).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op de beschikking van 8 augustus 2024, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 september 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KIWAKANA, die *loco* advocaat V. HENRION verschijnt voor de verzoekende partij en van attaché K. PAPPAERT, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoekster is België binnengekomen op 3 september 2023. met een visum type D en diende een aanvraag in tot machtiging tot verblijf in de hoedanigheid van student.

1.2. Op 8 maart 2024 neemt de verwerende partij een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 12), aan verzoekster ter kennis gebracht op 10 april 2024. Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motivering luidt als volgt:

"In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gewijzigd door de wet van 15 juli 1996, en van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan M.,O. N., geboren te Kinshasha, op [...]01.2004, van Congo (Dem. Rep.)nationaliteit, het bevel gegeven om uiterlijk binnen de 30 dagen na kennisgave het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Malta, Oostenrijk, Polen, Portugal, Spanje, Slovenië, Slowakije,

Tsjechische Republiek, Zweden en Zwitserland (1), tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om zich er naar toe te begeven (2).

REDEN VAN DE BESLISSING (3)

[x] artikel 7, eerste lid, 2°, van de wet en artikel 100, vierde lid, van het koninklijk besluit : verblijft langer in het Rijk dan de overeenkomstig artikel 6 van de wet bepaalde termijn : betrokkene verblijft sedert 03/09/2023 in het Rijk

Betrokkene is op 3/9/2023 het Rijk binnen gekomen met een D-visum met code B en 43 + UCL, en diende nog haar definitief inschrijvingsbewijs van UCL voor te leggen, alsook een bewijs ziektekostenverzekering die alle risico's in België dekt gedurende haar verblijf Betrokkene werd overeenkomstig artikel 61/1/1 §2 in het bezit gesteld van een voorlopig verblijfsdocument van 4 maanden vanaf de datum van haar binnenkomst in het Rijk. Betrokkene dient overeenkomstig dit artikel ten laatste vijftien (15) dagen vóór het einde van deze termijn van vier maanden het studieattest zoals bedoeld in artikel 60, §3, eerste lid, 3° a) over te maken aan de Minister of zijn gemachtigde.

Betrokkene heeft binnen de termijn niet de vereiste documenten overgemaakt. Ze bood zich pas op 05/03/2024 aan te Zaventem om haar documenten binnen te brengen. Dit is ruimschoots na het verstrijken van de toegestane termijn, haar attest van immatriculatie verliep immers reeds op 20/01/2024.

Indien dit bevel niet opgevolgd wordt, loopt zij gevaar, onverminderd rechtsvervolging overeenkomstig artikel 75 van de wet van 15.12.1980, naar de grens te worden geleid en te dien einde te worden opgesloten gedurende de periode die strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de maatregel overeenkomstig artikel 27 van dezelfde wet."

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoekster voert een enig middel aan, dat zij uiteenzet als volgt:

"SUR LE PREMIER MOYEN pris de :

o des articles 1er à 3 de la loi du 29 juillet 1991, relative à la motivation des actes administratifs, conjointement ou séparément ;

☐ *L'article 62 de la loi du 15 décembre 1980 dispose que :*

« Les décisions administratives sont motivées »

Les articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs disposent, quant à eux, que :

« Art. 2. Les actes administratifs des autorités administratives visées à l'article premier doivent faire l'objet d'une motivation formelle.

Art. 3. La motivation exigée consiste en l'indication, dans l'acte, des considérations de droit et de fait servant de fondement à la décision. Elle doit être adéquate. »

☐ *Le principe audi alteram partem implique d'entendre un administré avant d'adopter une décision. Selon une jurisprudence constante du Conseil d'Etat, le principe audi alteram partem impose d'entendre un administré avant d'adopter une mesure grave à son encontre (voy. notamment en ce sens D. RENDERS, Droit administratif général, Bruxelles, Bruylant, 2015). Il en va de même des droits de la défense.*

Ainsi à l'occasion de l'arrêt n° 212.226 du 24 mars 2011, le Conseil d'Etat considère que :

« le principe général de droit 'audi alteram partem' est un principe qui impose à l'administration qui désire prendre une mesure grave contre un administré d'entendre ce dernier pour lui permettre de faire valoir ses observations quant à ladite mesure; que ce principe rencontre un double objectif : d'une part, permettre à l'autorité de statuer en pleine connaissance de cause et, d'autre part, permettre à l'administré de faire valoir ses moyens compte tenu de la gravité de la mesure que ladite autorité s'apprête à prendre à son égard » (C.E., Belgique, 24 mars 2011, n° 212.226).

La Cour de justice de l'Union européenne considère également que tout administré a le droit, en vertu d'un principe général de droit de l'Union européenne, d'être entendu avant qu'une décision qui lui cause grief ne

soit adoptée à son encontre (voy. notamment C.J.U.E., 5 novembre 2014, *Mukarubega*, aff. C-166/13, §§42 à 46 ; C.J.U.E., 11 décembre 2014, *Boudjlida*, aff. C-249/13).

□ L'administration est tenue à un devoir de minutie dans la recherche et l'évaluation des faits pertinents, lequel est consacré en tant que principe de bonne administration dans la jurisprudence constante du Conseil d'Etat :

« veiller avant d'arrêter une décision, à recueillir toutes les données utiles de l'espèce et de les examiner soigneusement, afin de prendre une décision en pleine et entière connaissance de cause » (C.E., 23 février 1966, n°58.328) ; procéder « à un examen complet et particulier des données de l'espèce, avant de prendre une décision » (C.E., 31 mai 1979, n°19.671) ; « rapportée à la constatation des faits par l'autorité, la mission de sauvegarde du droit incombant au Conseil d'Etat a toutefois pour corollaire que celui-ci doit examiner si cette autorité est arrivée à sa version des faits dans le respect des règles qui régissent l'administration de la preuve et si elle a réellement fait montre, dans la recherche des faits, de la minutie qui est de son devoir » (C.E., *Claeys*, no. 14.098, du 29 avril 1970).

Enfin, l'administration ne peut commettre d'erreur manifeste d'appréciation, que Votre Conseil définit comme suit notamment dans l'arrêt n° 151.436 du 31 août 2015 :

« 'l'erreur qui, dans les circonstances concrètes, est inadmissible pour tout homme raisonnable' (C.E., arrêt n° 46.917 du 20 avril 1994) ou 'ce qu'une autorité placée dans les mêmes circonstances, et fonctionnant normalement, n'aurait pas décidé' (C.E., arrêt n° 26.181 du 18 février 1986), le caractère manifeste étant quant à lui défini comme suit 'est manifeste ce dont l'existence ou la nature s'impose à un esprit raisonnable avec une force de conviction telle que de plus amples investigations n'apparaissent pas nécessaires' (C.E., arrêt n°40.082 du 12 août 1992) »

□ Les obligations de motivation (dont l'article 62 de la loi du 15 décembre 1980 et les articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991) imposent à l'administration (en l'occurrence l'Office des étrangers) d'exposer les motifs sur lesquels repose une décision (motivation formelle), mais également que cette motivation soit vérifiable, exacte, pertinente, adéquate et admissible (motivation matérielle) - (CE, 25 avril 2002, n° 105.385).

L'article 62 de la loi du 15 décembre 1980 impose une motivation correcte et complète des décisions administratives au regard des éléments du dossier. Si Votre Conseil n'a pas à substituer son appréciation à celle de la partie adverse lorsqu'elle dispose d'un pouvoir discrétionnaire, il contrôle si elle a statué en prenant en compte les éléments versés au dossier.

La partie défenderesse aurait dû, en particulier, inviter la partie requérante à produire pareils éléments de preuve, conformément au principe *audi alteram partem*. Elle aurait, toutefois, plus le faire si elle avait été correctement informée par la partie défenderesse ou par son administration communale.

Ce principe implique, en effet, d'entendre un administré afin de lui permettre de faire valoir les éléments en sa faveur, avant qu'une décision défavorable ne soit adoptée à son encontre, en l'occurrence une décision de refus de séjour assortie d'un ordre de quitter le territoire.

En matière migratoire, l'importance de ce principe a été récemment rappelée par la Cour de justice de l'Union européenne, qui a notamment jugé que le droit d'être entendu relève d'un principe général de droit de l'Union européenne (voy. notamment les arrêts *Mukarubega* et *Boudjlida*).

Bien que la jurisprudence de la Cour de justice ne soit pas en tant que telle applicable au cas d'espèce, qui relève d'une situation purement interne, il n'en demeure pas moins qu'elle trouve à s'appliquer *mutatis mutandis*.

En effet, comme le Conseil d'Etat a par exemple eu l'occasion de le souligner dans l'arrêt n° 232.758 du 29 octobre 2015, le droit d'être entendu tel que consacré par le droit de l'Union européenne correspond à un principe général de droit administratif belge, qui s'applique en conséquence également hors du champ d'application du droit de l'Union européenne :

« Dans son arrêt C-249/13 du 11 décembre 2014, en cause *Khaled Boudjlida*, la Cour de justice de l'Union européenne a indiqué en substance que le droit pour une personne à être entendue par une autorité nationale, avant l'adoption par cette autorité de toute décision susceptible d'affecter de manière défavorable les intérêts de la personne concernée, fait partie du respect des droits de la défense consacré par un principe général du droit de l'Union européenne.

Le droit à être entendu avant l'adoption de toute décision susceptible d'affecter de manière défavorable les intérêts de l'intéressé, est également consacré par un principe général de droit dans l'ordre juridique interne.
»

Si elle avait été entendue préalablement à l'adoption de la décision querellée, la partie requérante aurait pu faire valoir les éléments de nature à démontrer que les conditions fixées pour bénéficier du statut étudiant sont bien rencontrées en ce qui la concerne.

La partie adverse a pris une décision disproportionnée en prenant un ordre de quitter le territoire alors que la requérante avait bel et bien les documents adéquats pour garder son statut de séjour étudiant.

Pour ces raisons, la décision querellée a violé les dispositions visées au moyen.»

2.2.1. Wat de ingeroepen schending van artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet) en de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen betreft, dient te worden vastgesteld dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen gelezen worden zodat de verzoekende partij er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover zij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht voldaan (RvS 5 februari 2007, nr. 167.477; RvS 31 oktober 2006, nr. 164.298).

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de overheid zich op afdoende wijze dient te informeren over alle relevante elementen om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen (RvS 11 juni 2002, nr. 107.624).

Met betrekking tot de aangevoerde schending van het recht om te worden gehoord, blijkt uit vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dat dit pas tot nietigverklaring van een genomen besluit kan leiden, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-383/13 *PPU, M.G. e.a.*, § 38, met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, *Frankrijk/Commissie*, C 301/87, Jurispr. blz. I 307, § 31; 5 oktober 2000, *Duitsland/Commissie*, C 288/96, Jurispr. blz. I 8237, § 101; 1 oktober 2009, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad*, C 141/08 P, Jurispr. blz. I 9147, § 94, en 6 september 2012, *Storck/BHIM*, C 96/11 P, § 80). Niet elke onregelmatigheid bij de uitoefening van het hoorrecht tijdens een administratieve procedure levert aldus een schending van het hoorrecht op. Niet elk verzuim om het hoorrecht te eerbiedigen is zodanig dat dit stelselmatig tot de onrechtmatigheid van het genomen besluit leidt (HvJ 10 september 2013, C-383/13 *PPU, M.G. e.a.*, § 39).

2.2.2. Uit de bestreden beslissing blijkt dat verzoekster naar aanleiding van haar aanvraag om verblijfsmachtiging overeenkomstig artikel 61/1/1, § 2, eerste lid, van de vreemdelingenwet in het bezit werd gesteld van een voorlopig verblijfsdocument van vier maanden. Overeenkomstig het tweede lid van die bepaling diende zij ten laatste vijftien dagen vóór het einde van deze termijn van vier maanden het studieattest zoals bedoeld in artikel 60, § 3, eerste lid, 3° a), van de vreemdelingenwet over te maken aan de Minister of zijn gemachtigde.

Verzoekster betwist niet dat deze termijn, zoals in de bestreden beslissing wordt vastgesteld, verliep op 20 januari 2024 en dat zij pas op 5 maart 2024 de gevraagde documenten indiende.

2.2.3. Verzoekster betoogt in haar middel *in concreto* aan dat, indien zij was gehoord, zij bewijsstukken had kunnen overleggen om aan te tonen dat in haar geval wel degelijk was voldaan aan de voorwaarden om voor de status van student in aanmerking te komen.

De Raad merkt op dat dit niets wijzigt aan de vaststelling dat verzoekster een termijn van drie-en-een-halve maand heeft gehad om de bewijsstukken neer te leggen. Zij heeft ruim de gelegenheid gehad om deze documenten voor te leggen. De zorgvuldigheidsverplichting die rust op de bestuursoverheid geldt in het kader van een wederkerig bestuursrecht, de burger (RvS 28 april 2008, nr. 182.450). Het komt verzoekster aldus evenzeer toe de nodige zorgvuldigheid aan de dag te leggen, zich te bekwamen in de verblijfsprocedure die zij instelt en indien nodig haar aanvraag te vervolledigen of te actualiseren.

Verzoekster geeft als reden voor de laattijdige indiening van de documenten dat zij examen had en dat zij het bewijs van haar ziektekostenverzekering pas op 5 maart 2024 ontvangen zou hebben. De Raad merkt echter op dat het afleggen van examens eigen is aan het student zijn en niet verklaart waarom zij sinds september niet de kans zou hebben gehad dit stuk in te dienen. Het inschrijvingsbewijs aan de UCL dat verzoekster thans bijvoegt is bovendien gedateerd op 30 september 2023.

Waar verzoekster aanvoert dat het bewijs van de ziektekostenverzekering slechts op 5 maart 2024 in haar bezit was, maakt zij daarmee niet aannemelijk dat zij door omstandigheden buiten haar wil, dit stuk niet eerder had kunnen verkrijgen. Uit de elementen die verzoekster aanvoert blijkt niet dat, indien zij bijkomend was gehoord, zij elementen had kunnen aanvoeren die tot een andere beslissing hadden kunnen leiden.

Het middel, dat geen ruimere draagwijdte heeft, is niet gegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negen oktober tweeduizend vierentwintig door:

C. VERHAERT wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT, griffier.

De griffier

De voorzitter

A.-M. DE WEERDT

C. VERHAERT